

**Dendrologický průzkum zaměřený na hodnocení
zdravotního stavu, vitality a perspektivy silničního
stromořadí v lokalitě Teplice nad Metují – Adršpach
na území správy CHKO Broumovsko .**

Technická zpráva

Objednatel:

Dopravně inženýrská kancelář s.r.o.

Bozděchova 1668

500 02, Hradec Králové

IČ:27466868

Zhotovitel:

Zahrada Harta s.r.o.

Voštica 129

56601 Vysoké Mýto

IČ:28774990

Tel.: +420 731 518 418

OBSAH

- 1. Identifikační údaje**
- 2. Charakteristika území**
  - 2.1 Základní údaje**
  - 2.2 Přírodní podmínky**
- 3. Popis prací, vysvětlení jednotlivých zásahů**
- 4. Zdůvodnění opatření**
- 5. Přílohy: Inventarizace stromů a rozpočtová část projektu**

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název projektu:

„Dendrologický průzkum zaměřený na hodnocení zdravotního stavu, vitality a perspektivy silničního stromořadí v lokalitě Teplice nad Metují – Adršpach na území správy CHKO Broumovsko“

Datum zpracování: červen 2014

Objednatel:

Dopravně inženýrská kancelář s.r.o.
Bozděchova 1668
500 02, Hradec Králové
IČ:27466868

Zhotovitel:

Zahrada Harta s.r.o.
Voštica 129
56601 Vysoké Mýto
IČ:28774990
Tel.: +420 731 518 418

2. CHARAKTERISTIKA ÚZEMÍ

2.1 ZÁKLADNÍ ÚDAJE

Zájmové území se nachází v katastrálním území Teplice nad Metují, okres Náchod, kraj Královéhradecký a rozkládá se na parcelách č. 707, 727/1, 401/1, na hranici 399/1 a 401/1, 414/2, 717, 379, na hranici 380 a 727/1, 352/3, 362, na hranici 346/4 a 727/1, 346/6, na hranici 346/1 a 727/2, 631/1, 347/2 a 346/15.

Z výše uvedeného byl vybrán nejvíce exponovaný úsek, v kterém se nacházejí relativně vitální stromy, a to úsek od Penzionu Kamínek až po vstup do skalního města v Teplicích nad Metují. U ostatních lokalit byla shledána zbytková vitalita stromů (převážně jasanů) – nebyl teda shledán důvod provádět podrobný dendrologický průzkum zaměřený na dlouhodobou perspektivu stromů.

2.2 PŘÍRODNÍ PODMÍNKY

CHARAKTERISTIKY KLIMATICKÉ OBLASTI CH 7:

Klimatická oblast	chladná
Rajon	CH 7
Počet letních dnů	10 - 30
Počet dnů s průměrnou teplotou 10°C a více	120 - 140
Počet mrazových dnů	140 - 160
Počet ledových dnů	50 - 60

Průměrná teplota v lednu	-3°C - -4°C
Průměrná teplota v červenci	15°C - 16°C
Průměrná teplota v dubnu	4°C - 6°C
Průměrná teplota v říjnu	6°C - 7°C
Průměrný počet dnů se srážkami 1 mm a více	120 - 130 mm
Srážkový úhrn ve vegetačním období	500 - 600 mm
Srážkový úhrn v zimním období	350 - 400 mm
Počet dnů se sněhovou pokrývkou	100 - 120
Počet dnů zamračených	150 - 160
Počet dnů jasných	40 - 50

3. POPIS PRACÍ, VYSVĚTLENÍ JEDNOTLIVÝCH ZÁSAHŮ

Vysvětlení pojmů v inventarizačních a rozpočtových tabulkách

Číslo: Číslování dle jednotlivých mapových podkladů.

Taxon: Určení druhu stromu.

D – strom určený k biologickému průzkumu:

Jedná se o stromy, které mohou obsahovat hnízdní dutiny, místa pro hibernaci netopýrů, dutiny vhodné pro vývojová stadia různých druhů hmyzu apod. U takto označených stromů je nutné provést biologický průzkum před vystavením rozhodnutí o odstranění stromu a vyhodnotit aktuální situaci.

Návrh opatření: Potřebný způsob provedení prací vedoucí k zvýšení perspektivy stromů.

HODNOCENÍ STROMŮ ZAMĚŘENÉ NA JEJICH PERSPEKTIVU NA STANOVIŠTI

Vitalita

Souhrnná charakteristika popisující životaschopnost (dynamiku průběhu fyziologických funkcí) stromu jako živého organismu. Zhoršení vitality může být způsobeno nevhodnými stanovištními poměry, napadením škůdci, příp. vlivem okolního porostu.

- 0 vitalita výborná
- 1 vitalita mírně snížená
- 2 vitalita zhoršená, koruna začíná prosychat
- 3 vitalita výrazně zhoršená, prosychání dynamicky pokračuje
- 4 vitalita zbytková
- 5 suchý strom

Zdravotní stav

Souhrnná charakteristika definující stav mechanického poškození jedince. Hlavním významem je vyjádření provozní bezpečnosti stromu.

- 0 zdravotní stav výborný
- 1 zdravotní stav dobrý

2	zdravotní stav zhoršený
3	zdravotní stav výrazně zhoršený
4	zdravotní stav silně narušený
5	havarijní jedinec

Perspektiva

Odhad perspektivy jedince na základě jeho vitality a zdravotního stavu

a	dlouhodobě perspektivní (nad 10let)
b	krátkodobě perspektivní (odhadovaná doba dožití do 10 let)
c	neperspektivní

TECHNOLOGIE OŠETŘENÍ STROMŮ

Zdravotní řez (ZŘ)

- Kompletní zásah do koruny stromů, provádíme v ní vše, co je možné a vhodné řezem provést.
- Je to tedy odstraňování větví suchých, zlomených, oslabených, nalomených, křížících se, neperspektivních z hlediska stavby koruny, dále odstranění pahýlů a některých proventálních výhonů (vlků).
- Současně při provádění ZŘ kontrolujeme větvení, stav kmene a jednotlivých větví. V případě, že bude objeven defekt, přistupujeme k odlehčení větve, na které defekt je, popřípadě k redukčnímu řezu (snížení či zakrácení větve).

Obvodová redukce (ORED)

- Patří mezi moderní metody ořezu stromů, kde zakrácením koncových částí větví po celém obvodu výrazně posuneme jejich těžiště směrem k hlavnímu kmeni.
- Cílem je zachovat přirozený tvar, ale výrazně snížit riziko vylomení větví.
- Zásah je vhodný provádět zejména z vysokozdvížných plošin.

Ošetření stromu přírodě blízkou metodou (PBM)

- Cílem zákroku je stabilizace a provozní bezpečnost s respektováním přirozených procesů stárnutí.
- Při zásahu na stromě jsou napodobovány zlomy od větru, pahýly se pouze zakracují a řezem se napodobuje odlomení atd.
- Některé stromy v havarijním stavu místo odstranění ze stanoviště ponechány jako torza a kusy kmenů na místě.

Bezpečnostní vazba (BV)

- Bezpečnostní vazbou se rozumí spojení defektních kmenů za účelem jejich stabilizace.
- Doporučeno je používání vazeb volných. Na našem trhu celá řada těchto výrobků.
- Tyto vazby slouží k zachycení odlomené větve či kmene a tím k snížení rizika pro provoz v okolí stromu a možné škody na majetku a zdraví.
- Dále zabraňují přílišnému rozkmitání větví při poryvech větru a tím dochází i k zmenšenému náporu na kořenový systém.
- V případě větších defektů se vazby kombinují společně s redukcí popřípadě s odlehčením koruny.
- Vazby na stromě musí setrvat stále, měly by se pravidelně kontrolovat a po cca 5 až 10 letech se musí obnovovat.
- Lana vazby jsou většinou vyráběny s dvojitou únosností (4 a 8t), která v průběhu použití vazby na stromě klesá zhruba na polovinu – proto jsou v rozpočtové části vazby označovány nosností 2 a 4 tuny - je nutné dobře zvážit jakou únosnost při instalaci bezpečnostní vazby zvolit.
- Číslo před vazbou znamená počet vazeb. Jakou únosnost zvolit je vždy napsáno v poznámce.
- V případě větších defektů se pak užívá statická předepjatá vazba z ocelového lana.
- Nepředepjaté vazby slouží jako dynamický prvek zajišťující volný pohyb větví za optimálních klimatických podmínek. V případě extrémního zatížení větve však nedovolí její statické selhání. Tyto vazby se instalují v jedné až několika výškových úrovních, kdy se rozumí, že každá úroveň je v jiné vertikální úrovni. V každé úrovni potom může být nainstalován více kusů vazeb. V tomto projektu se setkáváme s dvěma úrovněmi vazeb označených zkratkami A1, A2. V tomto projektu jsou navrženy pouze nepředepjaté typy vazeb o nosnosti vazby 2 a 4 tuny.

Výchovný řez (VŘ)

- Jedná se o úpravy korun mladých stromů při výsadbě a přibližně do věku 20 let.
- Cílem je založení perspektivní koruny, odstranění konkurujících si výhonů a zajištění podchodné a podjezdové výšky.

Kácení (A):

- Odstranění jedinců neperspektivních, ve velmi špatném zdravotním stavu, nebo se zbytkovou vitalitou.
- Nesmí být poškozeny okolní porosty.

Další práce, které by měly být provedeny a jsou automaticky zahrnuty v některém z výše uvedených druhů řezu:

- Odstupy od střech a zdí objektů ve vzdálenosti cca 3 metry
- Odstupy od elektrovodů (cca 1-3m)
- Odstranění obrostu, výmladků a náletů v okolí stromů

Ošetření a kácení bude provedeno stromolezeckou technikou, kterou provede odborná firma zabývající se profesionálně arboristikou.

VÝSADBY :

Technologie výsadby: Před zahájením výsadby stromu je nutné nechat vytýčit inženýrské sítě. Zejména stromy se umístí mimo ochranná pásma sítí.

Výsadba bude provedena podle normy ČSN - DIN 18 916 Sadovnictví a krajinářství - Výsadby rostlin, rostlinný materiál bude v kvalitě uvedené v normě ČSN 46 4902 – Výpěstky okrasných rostlin.

POSTUP PŘÍPRAVY VÝSADBY STROMŮ

Úprava kořenového systému: U stromů dodávaných s balem se neprovádí. Drátěné pletivo (černý drát, nikoli pozinkované) a juta se neodstraňují.

Úprava koruny: Po výsadbě dochází pouze k rámcovému prosvětlení koruny, čímž se vyrovná porušený poměr mezi kořenovou a korunovou hmotou, vzniklý vyzvednutím stromku.

Výsadba: Stromy se vysází podle výkresu osazovacího plánu. Vysází se stromy o obvodu kmínku uvedeném v rozpočtu a upevní se u listnatých stromů 3 kůly (dle ČSN – DIN 18916). Po uložení kořenového balu do středu výsadbové jámy se do dna jámy zatlučou kůly statického zajištění ve zvoleném počtu a rozmístění, a bal se zasype substrátem, který se pečlivě uhuťne. Po zhuštění substrátu se jáma prolije dostatečným množstvím vody (v případě sednutí povrchu se doplní substrát) a povrch jámy, tzv. kořenová mísa, se upraví a navrství vrstvou organického mulče. Nakonec se strom se upevní ke kůlům statického zajištění třemi úvazky a zhotoví ochrana kmene z rákosové rohože. Součástí výsadby bude i povýsadbová péče o rostoucí stromy spočívající zejména v jejich zálivce, kontrole statického zajištění (jeho povolování, či dotažení) a případném udržovacím řezu (výchovný řez).

4. ZDŮVODNĚNÍ OPATŘENÍ

Důvodem pro ošetřování stromů je prodloužení jejich životnosti a zajištění provozní bezpečnosti stromů.

Efekt zastoupených druhů řezů na jednotlivých stromech spočívá v prevenci proti pádu jak suchých, tak i zdravých (olistěných) větví.

Efekt instalace vazeb spočívá v zabezpečení defektních větvení a kmenů proti zlomu či rozlomení. Dále mírně brání vývratu. Vazby mají preventivní charakter a chrání strom proti nadměrným výkyvům při zvýšených poryvech větru. V celém projektu je navrženo použití nepředepjatých vazeb.

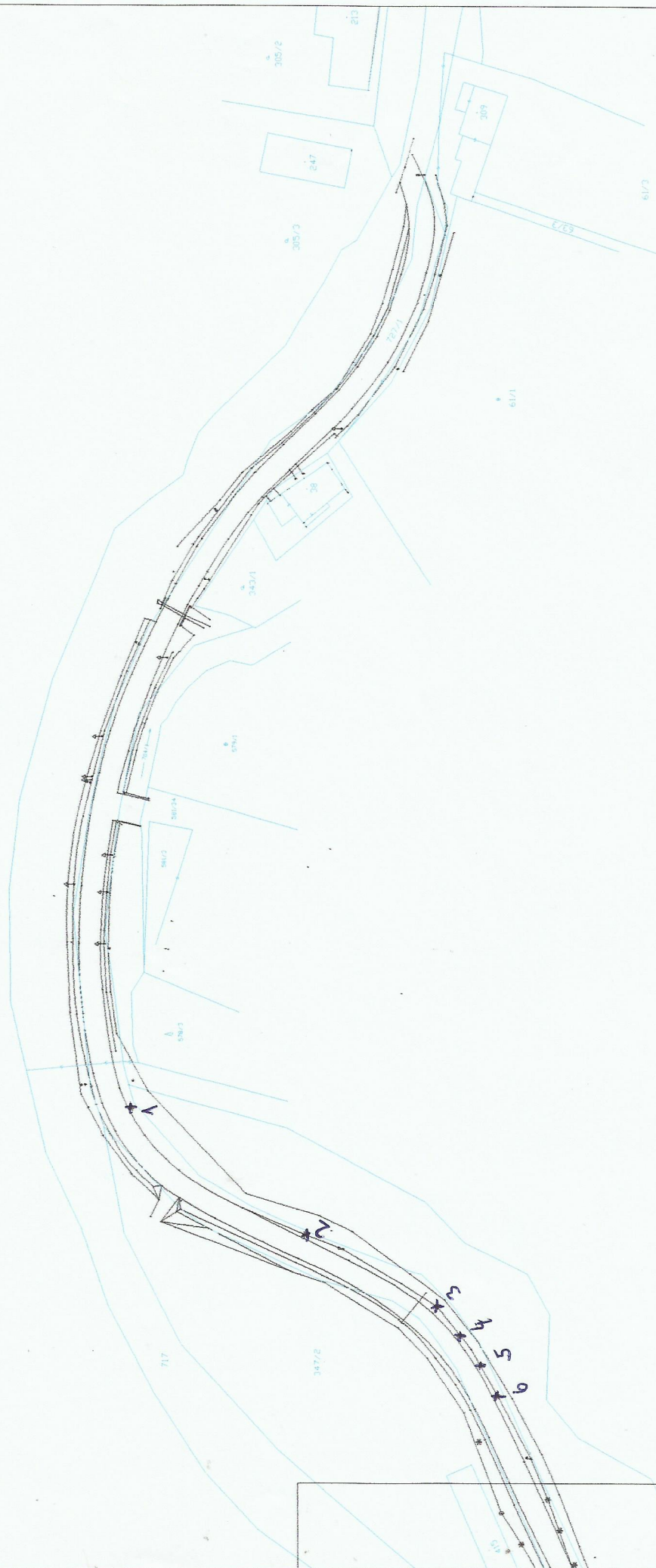
**Inventarizace stromů silničního stromořadí v lokalitě
Teplice nad Metují - Adršpach na území správy CHKO Broumovsko**

Číslo	Taxon	Obvod kmene	Výška	Průměr koruny	Nasazení koruny	Vitalita	Zdravotní stav	Perspektiva	Poznámka
1	Tilia sp.					1	2	a	tlakové větvení, zahojené deformace kmene
2	Tilia sp.					2	3	b	větvení s dutinou, D
3	Tilia sp.					0	0	c	pařezové výmladky
4	Tilia sp.					2	3	b	dutina na kmeni, D
5	Tilia sp.					1	2	b	tlakové větvení
6	Tilia sp.					1	2	b	Přirozený růst, D
7	Tilia sp.					0	0	c	pařezové výmladky
8	Tilia sp.					2	2	b	deformace ne bázi, tlakové větvení, D
9	Tilia sp.					2	2	b	tlaková větvení
10	Tilia sp.					1	2	b	deformace kmene, tlakové větvení, D
11	Acer plat.					1	2	b	poranění kmene, tlakové větvení
12	Acer plat.					1	2	b	tlakové větvení
13	Tilia sp.					3	3	c	vícenásobná tlaková větvení, D
14	Ulmus sp.					0	0	b	mladý jedinec
15	Tilia sp.					2	2	b	tlaková větvení, D
16	Tilia sp.					1	2	b	tlaková větvení
17	Tilia sp.					1	2	b	tlaková větvení
18	Tilia sp.					1	2	b	tlaková větvení
19	Tilia sp.					2	2	b	tlaková větvení, odkloněná
20	Acer plat.					1	2	b	poranění kmene, tlakové větvení
21	Tilia sp.					1	2	b	četná tlaková větvení, zlomená kosterní větve
22	Tilia sp.					1	2	b	tlaková větvení
23	Tilia sp.					1	2	b	tlaková větvení
24	Tilia sp.					1	3	b	rdukovaná kosterní větve, dříve pozorovány plodnice hub v řezu
25	Tilia sp.					4	4	c	D
26	Tilia sp.					2	2	b	tlaková větvení, D
27	Fraxinus sp.					4	4	c	
28	Tilia sp.					1	2	b	tlaková větvení, řez v kosterním větvení, D
29	Tilia sp.					1	1	b	
30	Acer sach.					2	3	c	silně odkloněné koster větve, nebezpečí zlomu
31	Tilia sp.					2	2	b	tlaková větvení, trhlina
32	Acer pseud.					2	3	b	D
33	Tilia sp.					2	2	b	stará poškození kmene
34	Tilia sp.					1	1	a	mladý strom
35	Fraxinus sp.					4	4	c	Přirozený růst
36	Tilia sp.					1	2	b	Tlaková větvení mezi kosterními větve
37	Tilia sp.					2	2	b	trhlina na kmeni a kosterních větvích, D
38	Tilia sp.					1	2	b	
39	Tilia sp.					2	2	b	tlaková větvení
40	Tilia sp.					2	2	b	tlaková větvení
41	Fraxinus sp.					2	3	c	silné tlakové větvení
42	Fraxinus sp.					2	2	b	
43	Fraxinus sp.					4	3	c	
44	Fraxinus sp.					4	3	c	
45	Tilia sp.					2	2	b	tlaková větvení
46	Acer plat.					1	2	b	
47	Acer plat.					1	2	b	velký řez na bázi kosterní větve
48	Acer pseud.					1	2	b	
49	Acer pseud.					1	2	b	
50	Tilia sp.					0	1	a	
51	Acer pseud.					1	2	a	
52	Tilia sp.					2	2	b	
53	Acer pseud.					1	2	b	tlaková větvení
54	Tilia sp.					1	3	b	Poškozená báze kosterních větví
55	Fraxinus sp.					4	4	c	
56	Acer plat.					1	3	b	Poškozená báze kmene, tlaková větvení
57	Tilia sp.					0	1	a	
58	Acer plat.					1	2	a	
59	Fraxinus sp.					4	4	c	
60	Tilia sp.					0	1	a	D
61	Fraxinus sp.					1	2	b	tlaková větvení
62	Tilia sp.					2	5	c	tlaková větvení, dutina na bázi kosterních větví, D

**Inventarizace stromů silničního stromořadí v lokalitě
Teplice nad Metují - Adršpach na území správy CHKO Broumovsko**

Číslo	Taxon	Obvod kmene	Výška	Průměr koruny	Nasazení koruny	Vitalita	Zdravotní stav	Perspektiva	Poznámka
63	Fraxinus sp.					2	3	c	silné tlakové větvení
64	Tilia sp.					1	1	a	
65	Tilia sp.					1	1	a	
66	Acer plat.					1	2	b	odštipnutá jedna kosterní větev
67	Tilia sp.					1	2	b	
68	Acer plat.					1	3	c	silné tlakové větvení
69	Tilia sp.					1	2	b	
70	Acer plat.					1	2	b	
71	Tilia sp.					1	2	a	
72	Acer plat.					1	3	c	Poškozená báze kosterních větví
73	Fraxinus sp.					1	2	b	vrostlý mezi smrky
74	Tilia sp.					1	2	b	tlaková větvení, poškozená báze kmene
75	Tilia sp.					1	2	a	
76	Tilia sp.					2	2	b	
77	Fraxinus sp.					1	1	a	
78	Fraxinus sp.					0	1	a	mladý jedinec
79	Fraxinus sp.					1	1	a	
80	Tilia sp.					0	1	a	
81	Fraxinus sp.					1	1	a	
82	Tilia sp.					1	2	a	poškozená báze kmene od silnice
83	Fraxinus sp.					0	1	a	mladý jedinec
84	Acer plat.					1	1	a	mírné tlakové větvení
85	Fraxinus sp.					1	2	a	mírné poškození báze kmene
86	Tilia sp.					0	1	a	
87	Acer sach.					1	2	b	poškození báze kmene
88	Fraxinus sp.					1	2	b	tlakové větvení
89	Tilia sp.					1	2	b	poškození báze kmene
90	Fraxinus sp.					1	1	a	
91	Tilia sp.					0	1	a	
92	Fraxinus sp.					1	2	a	poškození báze kmene
93	Fraxinus sp.					1	2	b	poškození báze kmene
94	Tilia sp.					1	2	b	poškození báze kmene
95	Tilia sp.					1	2	b	tlaková větvení
96	Fraxinus sp.					1	2	b	čerstvě poškozená báze kmene
97	Acer plat.					0	1	a	mladý jedinec
98	Fraxinus sp.					1	2	b	mírné tlakové větvení
99	Tilia sp.					1	2	b	poškození na bázi kosterní větve
100	Fraxinus sp.					1	2	b	poškození báze kosterní větve, tlakové větvení
101	Tilia sp.					1	2	a	poškození báze kmene
102	Fraxinus sp.					2	3	b	
103	Acer pseud.					1	1	a	
104	Fraxinus sp.					1	2	b	tlakové větvení
105	Fraxinus sp.					1	1	a	
106	Fraxinus sp.					1	2	b	
107	Fraxinus sp.					1	2	b	
Dendrologické hodnocení stromů v aleji směr penzion Kamínek až penzion Orlík									
Poznámka:									
D - stromy, kt.jsou určeny k biologickému průzkumu s možným potenciálním výskytem hnízdních a hybernačních dutin									

20

